

Llibres que ens fan créixer

Saber quin llibre agradarà al vostre fill o a la vostra filla no és fàcil. És una pregunta que ens fem sovint i no hi ha una fórmula màgica que determine si tal lectura serà adequada. Cada criatura té el seu ritme i les diferències entre elles (encara que siguin de la mateixa edat) són evidents quan ens referim als seus interessos i a les seues habilitats. També hi influeix l'entorn on es viu, la seua personalitat i els seus gustos i, per aquest motiu, només podem apuntar algunes orientacions, suggeriments o consideracions generals.

Dieta de llibres variada

Tal com passa amb els aliments, és bo que hi haja una dieta de lectures variada: llibres més exigents, llibres més senzills, llibres de poesia, còmics, de coneixements, etc.

A partir dels huit anys, el nivell lector de cada criatura és diferent i podem trobar xiquets i xiquetes que encara estan llegint històries de trama senzilla i d'altres que comencen a gaudir amb llibres d'estructura més complexa.

En aquesta edat, ja són capaços de formular juís de valor sobre el bé i el mal, la justícia i la injustícia i discernir la veritat de la mentida.

Els llibres ja poden presentar-se amb una estructura narrativa per capítols i amb arguments més complicats. Els llibres que més agraden són els de misteri, d'aventures i de colles, on els protagonistes són xiquets i xiquetes de la seua edat.

També els agraden les històries humorístiques, la poesia i els llibres informatius sobre animals, esports, jocs, altres països, invents, mecànica, ciència i experiments científics.

A partir dels deu anys és moment d'un gran creixement físic i emocional. La colla d'amics té la seua importància i agraeixen lectures d'aquest estil. També els segueixen interessant les aventures misterioses i policiaques.

Les lectures per a aquestes edats poden tindre diàlegs, arguments amb accions de gran dinamisme, amb protagonistes actius i que troben solucions als conflictes. Gaudeixen amb històries de ciència-ficció, pacifisme, ecologia, i tot allò que tinga lligams amb la vida real pròxima. Les biografies i els llibres informatius també són apreciats.

Acompanyem-los i gaudiran de la lectura!

Roberto Cotroneo va escriure un assaig sobre l'amor als llibres. Es diu *Si un matí d'estiu un nen* i és una espècie de carta que li escriu al seu fill per a explicar-li una història, la dels llibres que més va estimar en l'adolescència. Li parla de *L'illa del tresor* i d'*El guardià en el camp de sègol*, però també li fa veure què s'amaga darrere de *Peter Pan* o d'*El llibre de la selva*, entre molts altres exemples.

Cotroneo explica quina és la nostra funció i com podem acompanyar les lectures dels xiquets i les xiquetes per a fer-los veure com estan escrites, què ens volen dir i els temes que s'amaguen darrere, com la tendresa, la passió o la saviesa.

És un exemple del que anomenem *lectura guiada*, una manera d'acompanyar els xiquets i les xiquetes que encara necessiten que se'ls expliquen determinats conceptes.

En el llibre, Cotroneo diu al seu fill frases molt boniques. Per exemple:

«[...] refia't d'aquells a qui agrada llegir, refia't d'aquells que porten sempre

a sobre un llibre de poesies. Mira't amb malifiança aquells que et diuen que no tenen temps, que la literatura és una cosa bonica, que quan ets jove pots llegir, però després... menteixen, tan se'ls dona. Menteixen sabent que menteixen.»

La *lectura guiada* és una estratègia en què el suport del pare o la mare consisteix a formular interrogants, fer-li veure el significat de determinada paraula, contribuint a la comprensió del text, conversar posteriorment sobre el que es llig.

Per a descriure aquest guiatge, se sol usar la paraula *bastida*. És una metàfora que ve de la indústria de la construcció. Es refereix a la manera com les bastides sostenen les persones que estan alçant un edifici. Les bastides es retiren quan l'edifici és capaç de sostindre's de forma independent i el xiquet o la xiqueta passa a experimentar la lectura individual, independent.

En aquest tipus d'activitat hi ha un element clau que és l'acompanyament emocional. Donar confiança i seguretat per a fer-los veure que ho aconseguiran, que podran llegir amb fluïdesa i entendran el que està escrit i el que només s'insinua.

Jaume Centelles

